

Lgy⁷⁰

Läroplan för gymnasieskolan

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK



100172 4708



Slöjd

II Supplement 74

SKOLÖVERSTYRELSEN 1981

Föreliggande supplement ersätter Lgy 70:II, Supplement 2-årig Ek, So och Te linje, s 194–197. Det gäller som alternativ till tidigare supplement fr o m läsåret 1981/82 och skall tillämpas generellt fr o m läsåret 1982/83.





Pedagogiska biblioteket

Biblioteket i Mölndal

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIOTEK



14000

000497933

Lg 70 II

Läroplan för gymnasieskolan

SKOLÖVERSTYRELSEN

Liber UtbildningsFörlaget Stockholm

Supplement 74

Fastställt 1981-06-23

Dnr S 81:1266

UNIVERSITETSBIBLIOTEK
MOLNDAL

Ex. 1

Slöjd

rEab

Liber UtbildningsFörlaget
162 89 STOCKHOLM

Separata exemplar kan beställas genom
Liber distribution
Läromedelsorder
162 89 STOCKHOLM

Förord

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 70) består av en allmän del (del I), som är gemensam för samtliga studievägar, samt av supplement (del II) för skilda studievägar och ämnen.

Den allmänna delen (del I) innehåller av Kungl Maj:t fastställda mål och riktlinjer, timplaner och kursplaner (mål och huvudmoment i enskilda ämnen) samt av SÖ utfärdade allmänna anvisningar för gymnasieskolans verksamhet.

Supplementdelen (del II) återger timplaner och kursplaner (mål och huvudmoment), fogar till dessa i förekommande fall delmoment och årskursfördelningar samt ger allmänna riktlinjer för undervisningens bedrivande i de olika ämnena.

I föreliggande supplement rörande ämnet slöjd återges den kursplan som fastställts av regeringen 1981-05-21 att gälla som alternativ till tidigare kursplan (Lgy 70: I Allmän del, s 172) fr o m läsåret 1981/82 och generellt fr o m läsåret 1982/83. Supplementet innehåller också de av SÖ fastställda kommentarer till kursplanen som från samma tidpunkter ersätter de tidigare gällande (Lgy 70: II, Supplement 2-årig Ek, So och Te linje, s 194–197).

Med tanke på den fortlöpande läroplansöversynen är det angeläget att erfarenheter av läroplanens tillämpning som görs på skolorna delges SÖ.

Stockholm i juni 1981

Skolöverstyrelsen

Innehåll

MÅL 6

HUVUDMOMENT 6

KOMMENTARER 7

Exempel på ämnesinnehåll 7

Praktiskt arbete i olika material 7

Material-, produkt- och miljökunskap 7

Kulturtraditioner 7

Allmänna synpunkter 8

Arbetsformer och samverkan 9

Kommentarer till de olika huvudmomenten 10

Praktiskt arbete i olika material 10

Material-, produkt- och miljökunskap 10

Kulturtraditioner 11

MÅL

Eleven skall genom undervisningen i slöjd (textilslöjd eller trä- och metallslöjd)

öka sin skapande förmåga genom att självständigt planera och utföra arbetsuppgifter i skilda material och tekniker för att uppnå den handlingsberedskap som olika situationer inom arbetsliv och fritid kräver,

få tillfälle att ta aktiv del i konsument- och miljöfrågor samt

orientera sig om olika kulturers utveckling och uttrycksformer inom slöjdens område.

HUVUDMOMENT

Praktiskt arbete i olika material.

Material-, produkt- och miljökunskap.

Kulturtraditioner.

KOMMENTARER

EXEMPEL PÅ ÄMNESINNEHÅLL

Praktiskt arbete i olika material

- Skiss och arbetsritning
- Metod och material
- Konstruktion, funktion, färg, form

Material-, produkt- och miljökunskap

- Ursprung - egenskaper - användning
- Konsumentinformation
- Resursfrågor
- Arbetsmiljöfrågor

Kulturtraditioner

- Hemslöjd - hantverk - industri
- Folkkonst i olika kulturer
- Slöjden i samhället

ALLMÄNNA SYNPUNKTER

Enligt de mål som gäller för ämnet slöjd skall eleverna genom undervisningen utveckla en praktisk handlingsberedskap, förbereda sig för kommande yrkesval, skaffa sig förutsättningar för en meningsfull fritidssysselsättning samt i arbete belysa olika samhällsfrågor.

Slöjdundervisningen i gymnasieskolan har samma konkreta handlingsmål som i grundskolan, även om kravet på förståelse för bakomliggande faktorer i fråga om material, produktion och miljö är större och dessa faktorer kan behandlas mer ingående.

Man kan också utgå från att gymnasieeleven har större förmåga att redan på planeringsstadiet veta hur konstruktion och form skall gestalta sig i verkligheten.

Med elevernas ökade ålder och mognad kan slöjdens roll inom konsumtion, kultur och opinionsbildning bättre belysas. Eftersom gymnasieskolan mera specifikt än den obligatoriska skolan har till uppgift att förbereda eleverna för kommande studier och yrke, bör slöjdundervisningen läggas upp med hänsyn till elevernas studieinriktning och framtida yrkesval. För elever som avser att gå vidare inom ämnet bör det avslutande årets undervisning inriktas mot de förkunskaper som krävs för fortsatt utbildning i slöjd.

För att ämnet i gymnasieskolan skall bli en vidareutveckling av grundskolans slöjd måste planeringen av verksamheten ske tillsammans med eleverna och efter inventering av studiebehov och intresse.

I undervisningen finns det anledning att uppmärksamma skillnader mellan hantverksmässig och industriell framställning. Det är även angeläget att slöjdundervisningen ger kunskaper och färdigheter, som kan användas när situationer i närmiljön kräver det. En sådan praktisk beredskap har inte bara ekonomisk betydelse utan är även av vikt för personlighetsutvecklingen.

ARBETSFORMER OCH SAMVERKAN

Arbetsformerna skall ge utrymme för experimenterande och undersökande arbete där problemlösningar av olika slag får dominerande plats.

Efter en inledande kurs kan undervisningen inriktas mot temaarbete. Detta kan ske antingen inom den valda slöjdarten, mellan de båda slöjdarterna eller tillsammans med andra ämnen.

Med hänsyn till elevernas olika intressen, studieinriktningar och framtida yrkesplaner bestäms de teman, materialområden och tekniker som skall behandlas. Orientering om möjligheter till vidare studier och arbete inom området bör också planeras in på lämpligt sätt.

Varje tema bör avslutas med någon form av uppföljning eller redovisning, där elever och lärare drar slutsatser av vunna erfarenheter, varvid bl a konsument-, miljö- och skyddsfrågor bör diskuteras. Slöjdens olika material och tekniker kan med fördel utnyttjas vid redovisningar och utställningar i samband med temaarbeten.

KOMMENTARER TILL DE OLIKA HUVUDMOMENTEN

Praktiskt arbete i olika material

Inom undervisningen i slöjd omsätts teorier genom laborativt arbete i påtagliga handlingar. Teori och praktik förenas, och arbetet leder till någon form av produkt som kan brukas och värderas.

I arbetet används handverktyg och maskiner. Eleverna bör även få erfarenhet av olika typer av motordrivna handverktyg.

Det är lämpligt att eleverna genom eget experimenterande får lära känna olika material och tekniker för att komma fram till rationella arbetsmetoder.

I samband härmed diskuteras funktion, material, utformning och arbetsgång.

Material-, produkt- och miljökunskap

Eleverna bör i samband med det praktiska arbetet skaffa sig erfarenheter av olika materials ursprung, egenskaper och skötsel. Frågor beträffande tillgång på råvaror, energiförbrukning och miljöaspekter vid råvarans utvinning och bearbetning diskuteras. I samband med dessa frågor behandlas möjligheter till återbruk av material samt avfallshantering.

Materialens egenskaper och behandlingsmetoder ställs i relation till användning i enskild och offentlig miljö. Även sådana egenskaper som har betydelse för hälsan bör behandlas, t ex allergiframkallande och giftiga ämnen i olika material. Ett annat viktigt område för studier är materialens betydelse för en miljöes estetiska utformning, funktion och säkerhet.

Den upplysning och hjälp som konsumenterna kan erhålla vid planering av köp, i köpsituationen samt vid reklamation bör undersökas.

Utifrån praktiska erfarenheter granskas i handeln förekommande information, varumärkning och reklam.

Med utgångspunkt i aktuella strömningar inom produktutveckling, ungdomsmode och reklam kan jämförelser göras mellan olika tidsepoker och olika kulturer. Utveckling och pånyttfödelse ur mode- och formgivningssynpunkt bör belysas och inpassas i ett socialt sammanhang.

Eleverna bör analysera sitt eget konsumtionsbehov, träna sig i att göra kostnadsberäkningar och studera sambandet mellan behov, kvalitet och ekonomi.

I samtliga moment uppmärksammas olika arbetsmiljöfrågor. Skyddsfrågor, arbetsställningar samt ordningen på arbetsplatsen och därmed den omgivande miljöns betydelse för arbetstrivseln behandlas.

Kulturtraditioner

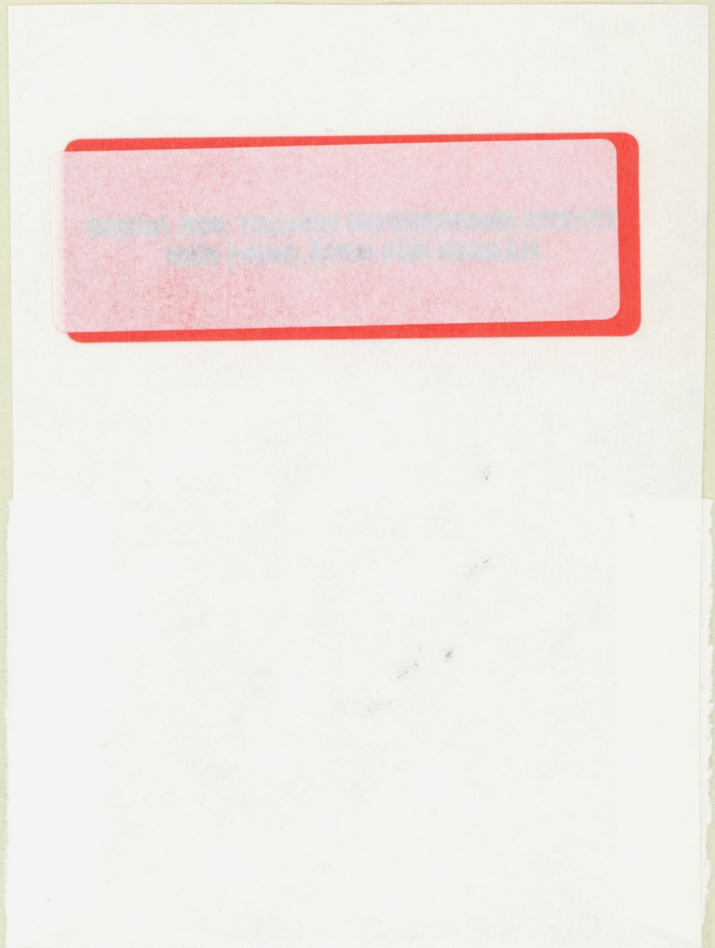
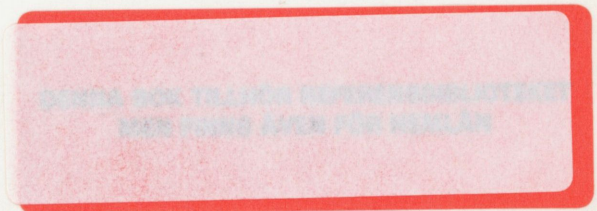
I arbetet kan gångna tiders produktion inom hemslöjd, hantverk och industri bli en rik inspirationskälla för eleverna och genom anpassning till nutiden få en naturlig användning.

Äldre redskap och verktyg kan åskådliggöra hur produktutveckling sker. I arbetet bör man tillvarata det tids- och ortkaraktäristiska för en bygd.

De många invandrarna i Sverige erbjuder naturliga möjligheter till kontakt med andra länders kultur och formspråk. Dessa möjligheter bör tillvaratas inom undervisningen i slöjd för att eleverna skall få vidgade kunskaper om olika folkgruppers kulturella förhållanden.

Genom temaarbete kan tingens betydelse för människornas livssituation från ekonomisk och kulturell synpunkt belysas, bl a som symboler för religiös och livsåskådningsmässig tillhörighet.

GÖTEBORGS
UNIVERSITETSBIKLIOTEK
BIBLIOTEKET I MÖLNDAL



Läroplan för gymnasieskolan

Lgy⁷⁰

II Supplement 74